

ชื่อผลงานวิชาการ การประเมินโครงการปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยใช้ CIPPIEST Model

ชื่อผู้วิจัย นางสาวบุญญลักษณ์ พิมพ์

ปีที่ได้รับอนุมัติ พ.ศ. ๒๕๖๓

บทคัดย่อ

การประเมินโครงการปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยใช้ CIPPIEST Model เป็นการวิจัยเชิงประเมิน (Evaluation Research) ตามแนวคิดการประเมินของ Stufflebeam and Shinkfield การประเมินนี้ดำเนินการในปี 2557 – 2560 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินโครงการปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ในด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต ด้านผลกระทบ ด้านประสิทธิผล ด้านความยั่งยืน และด้านการถ่ายโยงความรู้ และ 2) ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานโครงการปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร กลุ่มเป้าหมายที่ศึกษาเป็นผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้แทนชุมชน ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร รวม 358 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละ วิเคราะห์ข้อมูลและเสนอผลการวิจัย ทั้งเชิงสถิติและเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

1. ผลการประเมินโครงการ พบว่า

ด้านบริบท (Context) : หลักการเหตุผล วัตถุประสงค์และกิจกรรมของโครงการปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียนมีความเหมาะสมสอดคล้องกับนโยบายระดับต่าง ๆ และสามารถปฏิบัติได้จริง ผู้บริหารและครูมีความต้องการให้ดำเนินโครงการนี้ในระดับมากที่สุด

ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) : มีการเตรียมการที่ดีทั้งด้านบุคลากรและกิจกรรม การพัฒนาครูเรื่องการวิจัยในชั้นเรียนมีความพร้อมและความพอเพียงที่จะดำเนินโครงการได้เป็นอย่างดี

ด้านกระบวนการ (Process) : มีการดำเนินการที่ดี กิจกรรมการพัฒนาครูเรื่องการวิจัยในชั้นเรียนดำเนินการได้ตามเป้าหมาย มีการนิเทศติดตามการดำเนินงานของโรงเรียน ครูที่เป็นกลุ่มเป้าหมายนำความรู้ไปใช้และขยายผลให้ครูในโรงเรียน จนมีผลงานการวิจัยนำเสนอระดับโรงเรียน ระดับกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนและระดับเขตพื้นที่การศึกษา ผู้บริหารและครูมีความพึงพอใจต่อกระบวนการดำเนินงานโครงการในระดับมาก

ด้านผลผลิต (Product) : ครูที่ได้รับการพัฒนาตามโครงการและครูที่ได้รับการขยายผลในโรงเรียน นำความรู้ไปใช้พัฒนาการเรียนการสอนควบคู่ไปกับกระบวนการวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง ช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพัฒนาขึ้น ผลการประเมินความรู้ความเข้าใจและทักษะของครูเรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ของนักเรียน จากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2557, 2558 และ 2559 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าระดับสังกัดและระดับประเทศ ทั้ง 3 ปี ส่วนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าทั้ง 3 ปี นักเรียนระดับปฐมวัยเจริญเติบโต แข็งแรงสมวัย และมีความพร้อมที่จะศึกษาในระดับขั้นพื้นฐาน นักเรียนพิการเรียนรวมมีความรู้ความสามารถ และบรรลุวัตถุประสงค์ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล และมีพัฒนาการที่ดีขึ้นทุกทักษะตามเป้าหมาย

ด้านผลกระทบ (Impact) : ครูมีความพึงพอใจต่อกระบวนการดำเนินงานของศึกษานิเทศก์ ในระดับมาก ผู้แทนชุมชนมีความพึงพอใจต่อการพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนที่นำผลจากการ นิเทศไปใช้พัฒนางานระหว่างปี 2557 – 2560 ในระดับมาก

ด้านประสิทธิผล (Effectiveness) : ปัจจัยนำเข้าและกระบวนการส่งผลต่อการบริหารจัดการ โครงการได้อย่างดี กิจกรรมที่ดำเนินการบรรลุเป้าหมายทุกกิจกรรม การสร้างองค์ความรู้ให้แก่ครูช่วยให้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น และเป็นการดำเนินงานที่คุ้มค่าและสร้างสรรค์

ด้านความยั่งยืน (Sustainability) : ผู้วิจัยมีการจัดประชุมติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงาน ของโรงเรียนด้านการนำผลการวิจัยไปใช้ และมีการเพิ่มพูนความรู้ต่อจากการวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนมี การพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมให้ครูทุกคนทำงานวิจัยในชั้นเรียน และจัดประกวดผลงานวิจัย ภายใต้งานโรงเรียนเป็นประจำทุกปีจนถึงปัจจุบัน

ด้านการถ่ายโยงความรู้ (Transportability) : ครูมีการถ่ายโยงความรู้และส่งทอดขยายผล โดยการปรับปรุงพัฒนางานวิจัยและนำความรู้ที่ได้จากงานวิจัยไปใช้ในเรื่องใหม่มากที่สุด และเป็น ที่ปรึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานวิจัยในชั้นเรียน ขยายผลหรือต่อยอดแนวคิดและนำไปใช้ในเรื่องอื่น รวมทั้งปรับความรู้ให้เหมาะสมกับองค์กรภายนอก

2. ผลการศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานโครงการปฏิบัติการวิจัย ในชั้นเรียน พบปัญหาเรื่อง ความสามารถของครูในการทำวิจัยในชั้นเรียน การขยายผลให้กับเพื่อนครู ในโรงเรียน ความต่อเนื่องของการทำวิจัยในชั้นเรียน การประชาสัมพันธ์ผลงานของครูและของโรงเรียน การให้โอกาสครูได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้และเผยแพร่ผลงานการวิจัยในชั้นเรียน

แนวทางการปรับปรุงพัฒนา คือ 1) ศึกษานิเทศก์ควรนิเทศกำกับติดตามและเป็นที่ปรึกษา ดูแลช่วยเหลืออย่างใกล้ชิด 2) ครูควรให้ความสนใจและจัดการเรียนการสอนที่ควบคู่ไปกับกระบวนการ วิจัยในชั้นเรียนและรับการถ่ายโยงความรู้จากเพื่อนครู 3) โรงเรียนควรประเมินคุณภาพการจัดการเรียน การสอนที่เน้นกระบวนการวิจัยในชั้นเรียนทุกภาคเรียน 4) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานครและโรงเรียนควรส่งเสริมให้มีการประชาสัมพันธ์ผลงานของครูและของโรงเรียนให้มากขึ้น โดยผ่านช่องทางการสื่อสารที่หลากหลาย และจัดกิจกรรมให้ครูได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการวิจัย ในชั้นเรียน ทั้งในระดับโรงเรียนและระดับเขตพื้นที่การศึกษา